

Brauciens uz Vāciju (no 05.10.2014. līdz 11.10.2014), lai pēc 70 gadiem izstaigātu un apzinātu Jāņa Jaunsudrabiņa dzīves vietas Vācijā.

Brauciena dalībnieki :

Brigita Taučkele – J.Jaunsudrabiņa piemiņas istabas pārzine;

Olga Pozņaka – Garkalnes bibliotēkas vadītāja;

Daina Grudule – Garkalnes vidusskolas latviešu valodas skolotāja;

Gunārs Bērtulsons – Garkalnes novada domes deputāts.

05.10. – svētdiena

Izbraucām no Garkalnes plkst. 05 00

Attālums līdz Berlīnei ~1300 km.

Vācijā braucām pa ātrgaitas automaģistrālēm un visur ar navigatoru.

Iebraucām ~plkst. 22 00 un ilgi meklējām hoteli Avus

06.10 – pirmdiena

Breite strasse 20

Weisenburger strasse 22

Tāpat kā Jānis Jaunsudrabiņš (turpmāk JJ) ar vilcienu, mēs braucām no Berlīnes uz Bīlefeldi ar auto ~400 km,

14 00 iekārtojāmies hotelī B&B.

Devāmies meklēt JJ znota Viļa Šteplera vecāku (Wilhelma un Annas) dzīvokli mājā Breite Strasse 20.

Tā kara laikā bija sagrauta, bet tagad atjaunota un apdzīvota. Radus neatradām.

Tāpat kā JJ, devāmies meklēt otru adresi Weisenburgerstrasse 22, kur toreiz dzīvoja Viļa onkulis Erihs, sieva Frīdele un bērni Horens un Horsts.

Pailgi un patālu meklējām, bet atradām baltu trīsstāvu ēku, bet radus nē. Tie izklīduši pa pasauli. Arī JJ toreiz ātri bija jāsameklē dzīvesvieta, kas nebija viegli izdarāms darbs. Znota māte Anna devās uz ciemu Bindi pie vībrāļa sievas Martas, kurai tur bija sava māja, lai sarunātu JJ un Natei kādu istabiņu. Grūti bija pierunāt, bet izdevās.

07.10 – otrdiena

Esam atbraukuši līdz Bindei

un sasnieguši arī Grēveni

Merkūles iela 7

Kolpinga iela

Izbraucām no Bīlefeldes uz netālo Bīndes ciemu. Laiks bija pelēcīgs un lija. Pateicoties navigatoram, Binde ir lauku ciems, viss labi sakopts un glīts. Braucām caur Verfeni meklēt Grēveni, kur pēc kara bija liela latviešu bēgļu nometne. Te JJ nodzīvoja 2 gadus – vispirms pašaurajā Merkūles ielā 7. Tur mūs uzņēma ne visai laipni, fotografēt neļāva, laikam īsti nesaprata, ko mēs te meklējam. Nofotografējām slepus. Tad devāmies meklēt Kolpinga ielu un atradām. Tā bija platāka un mājas lielākas. Grēvene ir sakopta pilsēta, mājas atjaunotas un glīti izskatās. Cilvēku uz ielas gandrīz nav, jo ir darba laiks. Redzējām dzeltenā lietusmētelī tērptu pastnieci, kas uzsmaidīja. Lietus turpināja liņāt un virs pilsētas bija draudīgi pelēki mākoņi. Bijām apmetuši līkumu ap Bīlefeldi ~30 km. No Grēvenes taisnā ceļā uz Minsteri, Salzmanstrasse 152, kur iebraucām ap 14 00. Tur mūs Minsteres Latviešu centrā gaidīja Viktors Kangeris, šīs iestādes saimnieks un vēstures zinātnis. Arī fotogrāfs.

Viktors Kangeris mūs sagaida Minsterē

Mēs pie ieejas durvīm

Noklausījāmie stāstījumu par Minsteres ģimnāzijas likvidāciju un visa inventāra, un arī relikviju pārceļšanu uz tagadējo Latviešu centru, kura telpas arī tiek pamazām izīrētas citiem, lai varētu paši saimnieciski izdzīvot.

Šogad Minsterē bija ļoti lieli plūdi, applūda gan latviešu bērnudārzs, gan arī bibliotēku nācās no lejas ātri evakuēt uz augšu. Tādēļ biroja telpas pieblīvētas ar grāmatām un šauras. Tomēr aktivitātes vēl notiek, bērniņi dejo un vecāki satiekas dažādās nodarbībās. Tomēr asimilācijas process stipri jūtams. Un kā būs tālāk?

V.Kangeris stāsta par Jaunsudrabiņu

Jaunsudrabiņa piemiņas istaba Minsterē

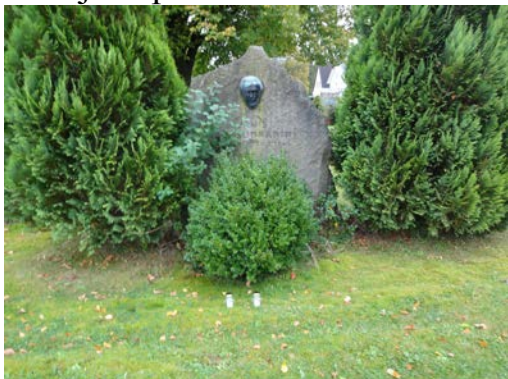
Beidzot Kangeras kungs mūs aizveda uz telpu, kas bija mūsu galvenais mērķis. Pārvedot JJ mantas, kas pēc viņa nāves bija nodotas glabāšanā Minsteres ģimnāzijā un izvietotas tur viņa piemiņas istabā, uz Latviešu centru, tad izrādījās viņam paredzētā telpa ļoti, ļoti par mazu. Tikpat sablīvētas ir arī šeit mazajās istabiņās novietotās Zentas Mauriņas un Konstantīna Raudives mantas. Kas tās visas turpmāk pārņems un ar pienākošos pietāti ļaus skatīt citiem interesentiem?

Vēlāk mūs cienāja ar kafiju, stāstījām arī par sevi un runājām par nākotnes sadarbības iespējām. Tomēr palika nedaudz skumji.

Cilvēki gan bija laipni un atsaucīgi, izpalīdzot kādā ķibelē, kur bijām nonākuši. Pasūtot viesnīcas, tika kļūdaini uzrakstīts Minsteres nosaukums un mūsu rezervētā naktsmītne izrādījās vairāk kā 200 km tālu – Munsterē. Kangeras kungs atrada citu viesnīcu – Cityhotel Amadeus un mums vēl atlika laiks nedaudz apskatīt Minsteri.

08.10 – trešdiena

No Minsteres devāmies uz Kērbekas ciemu, ~120 km, lai Kērbekas kapsētā atrastu pieminēto rakstniekam Jānim Jaunsudrabiņam ar uzrakstu **Piemini Latviju**. Vācijā ir labi sakoptas kapsētas, gandrīz kā parki. Jaunajā kapsētā meklējām un pajautājām kādam kungam. Jā, viņš zināja mūsu rakstnieku, kura pieminētais esot Vecajā kapsētā.

Jaunsudrabiņa piemiņas akmens Kērbekas kapsētā

Devāmies turp, veiksmīgi atradām un nolikām pieminēkļa pakājē svecītes. Mēs labprāt būtu pielikuši savas rokas arī pie apstādījumu sakopšanas, jo uzraksts gandrīz aizaudzis un arī pats pieminēklis būtu notīrāms, bet nebijām tādām darbam sagatavojušies un nezinājām vietējos noteikumus.

Mūs sagaida gids Georgs Hennecke un ved uz piemiņas istabu

Ekspozīcija Piemiņas istabā

Raksts vietējā avīzē

Plkst. 10 30 mums bija norunāta tikšanās pie Kērbekas Kultūras un sporta centra ar mūsu gidu Georgu Hennecki, kas mūs laipni izvadāja pa vecāko, bet skaisti izremontēto Kērbekas māju, kur iekārtotas šī ciema cienījamāko cilvēku piemiņas istabas, arī mūsu tautieša Jāņa Jaunsudrabiņa korekti noformētā un saulainā istaba. Pats Henneckes kungs kā pusaudzis būdams redzēja rakstnieku, ar kuru viņa tēvs bijis draugos. Pats viņš nav uzdrošinājies ar rakstnieku runāt, tāda pieklājība un cieņa bija ieaudzīnāta.

vārti

Mājas uzraksts

„Mēnesnīcas”

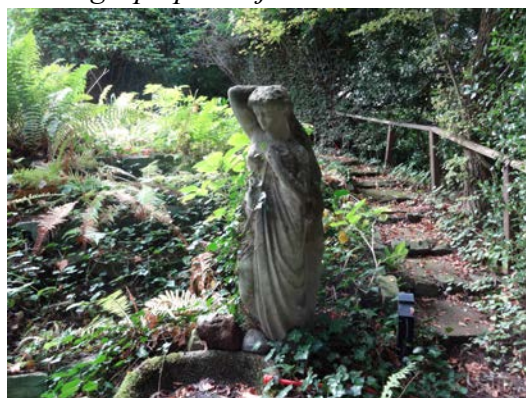
„Mēnesnīca”

Mūsu grupa pie ieejas durvīm

Hennekes pāris stāsta par mājas vēsturi

Aijas skulptūra parciņā pie diķīša

Makšķernieka taciņa

un vārti uz Mēnes ezeru

Un tad mūsu gida un viņa laipnās kundzes pavadībā devāmies uz rakstnieka pēdējo dzīves vietu Vācijā, uz „Mēnesnīcu”, kas atrodas pāri Mēnes ezeram otrā krastā, tieši pretī visskaistākajam un sakoptākajam Vācijas ciemam, kādus izdevās redzēt. Vecā mājiņa Südufer ielā 32 tiek sargāta kā oficiāla Jāņa Jaunsudrabiņa piemiņas vieta. Vecie saimnieki Ostermaņi aizgājuši mūžībā, mantinieki tikai reti

atbrauc. Bet mūsu gidam bija vārīņu atslēga. Cauri logu stiklam ir iespējams apskatīt tagadējo saimnieku iedzīvi. Dārzs, protams, kļuvis stipri mazāks, jo apkārtnē apbūvēta. Un mājas apkārtnē aizaugusi, koki izauguši lieli, vairs nav tāles ko rakstnieks salīdzināja ar Latgali, pie Aijas statuļiņas dīķītis aizsērējis, bijušā makšķernieka taciņa knapi redzama. Cik te viss ļoti prasās pēc palīdzīgām rokām!

Bija skaista diena un jauki ļaudis, sirsnīgi atvadījāties un devāmies uz Hanoveri, kur, diemžēl, atkal sāka liņāt. Nakšņojām hotelī Ibis budget.

09.10 – ceturtdiena

Hanoverē ir rūpniecības pilsēta, bet mēs te apskatījām ļoti lielo Gotikas stila parku.

Pils parkā

Skulptūru galerija

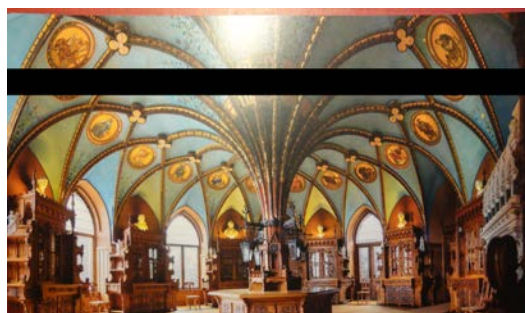
Marienburgas pils vārti

kurus sargā rūķītis

Pils no aizmugures

Pils krāšņā bibliotēka

Tad devāmies meklēt 20 km tālu esošo 19.gs. celto Marienburgas pili (Patensenas pasaku pili ar rūķiem), ko arī atradām meža ieskaustu kādā kalnā. Un pilī bija divas ievērojamas telpas – liela skaista bibliotēka un pagraba telpās virtuve, pilna ar misiņa traukiem – pils saimnieces Marijas lepnums.

Brandenburgas vārti naktī

Berlīnes TV tornis 368 m augsts

Pēcpusdienā devāmies uz 300 km attālo Berlīni, kur to apskatījām vakarā. Te bija Gaismas svētku pasākumi, bet daudzo ielu remontu dēļ piekļūšana objektiem bija apgrūtināta. Nakšņojām 2 naktis hotelī Comet.

10.10. – piektdiena

Vācijas galvaspilsētu Berlīni apskatījām arī dienā. Te dzīvo daudz svešautiešu, kas visi runā vāciski, arī savā starpā un ar bērniem. Un ir ļoti intensīva velosipēdistu kustība. Un šo transporta līdzekļu ir pilnas ielas un ielu malas. Kā viņi atrod savējo un vai vispār atrod?

Iegriezāmies arī pāris lielajos tirdzniecības centros, bet, laikam, jau Eiropā pārāk lielas preču atšķirības nav, visa atšķirība ir mūsu dažādajās iepirkšanās iespējās. Labas un kvalitatīvas preces ir dārgas visur.

11.10. – sestdiena

Izbraucām no Berlīnes ap plkst 10 00, kustība nav tik intensīva, jo ir brīvdiena un veiksmīgi noripojām atkal ~1300 km mājupceļā. Noguruši, bet apmierināti par padarīto izpētes darbu svešajā Vāczemē.

Paldies mūsu profesionālajam autovadītājam – deputātam Gunāram Bērtulsonam par ērtu transporta līdzekli, dažkārt niķīgo navigatoru un optimistiska gara uzturēšanu.

12.10.2014.

Brigita Taučkele